

คู่มือเตรียมสอบ

พนักงานทรัพยากรบุคคล

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เนื้อหาครบตามหลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขัน
เพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

สารบัญ

หน้า

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครอง การบริหารราชการ และนโยบายรัฐบาล	1
เจาะแนวข้อสอบ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครอง การบริหารราชการ และนโยบายรัฐบาล	1
เฉลยเจาะแนวข้อสอบ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครอง การบริหารราชการ และนโยบายรัฐบาล	12
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	13
เจาะแนวข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	13
เฉลยเจาะแนวข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	22
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	27
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	27
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	56
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	61
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	64
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	64
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	102
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	108
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	112
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	112
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	115
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539	118
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	120
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	120
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	126
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558	130

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	132
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	132
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	144
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	149
พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	153
พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	153
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	160
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	164
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	166
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	166
แนวข้อสอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	178
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	185
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	190
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	190
แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	214
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	224
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	230
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	230
แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	239
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	244
ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทย	247
ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
และกระทรวงมหาดไทย	247
© ประวัติความเป็นมา	247
© อำนาจหน้าที่	248
© จุดยืน/วิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าหมาย	250

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๑ โครงสร้าง	252
๑ ผู้บริหาร	254
๑ ติดต่อ	255
แนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
และกระทรวงมหาดไทย	256
เฉลยแนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
และกระทรวงมหาดไทย	259
ความรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	260
ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	267
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	284
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	284
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	301
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494	304
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	306
ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานพนักงานราชการและลูกจ้างประจำ	318
ความรู้เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	323
ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)	331
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	335
เจาะแนวข้อสอบ พนักงานทรัพยากรบุคคล	348
เฉลยเจาะแนวข้อสอบ พนักงานทรัพยากรบุคคล	373

เจาะแนวข้อสอบ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ การปกครอง การบริหารราชการ และนโยบายรัฐบาล

1. รัฐธรรมนูญ คือ

1. กฎหมายหลักในการปกครอง
2. กฎหมายพื้นฐานในการปกครอง
3. กฎหมายทั่ว ๆ ไปในการปกครอง
4. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.

2. รัฐธรรมนูญจะมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ในเรื่อง

1. ที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. ที่มาของตัวแทนข้าราชการพลเรือนที่สำคัญ ๆ
3. ที่มาของสมาชิกในระบบราชวงศ์ที่ปกครองประเทศ
4. ที่มาของผู้บังคับบัญชากองทัพที่สำคัญ ๆ

3. รัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่างและแสดงความคิดเห็นมากที่สุดจนได้ชื่อว่า “รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน” คือ

1. พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

4. รัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทย มีลักษณะของการเป็นสภาเดียว คือ มีเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีที่มาจากการแต่งตั้งโดยคณะผู้รักษาพระนคร จำนวนเท่าใด

1. 55 คน
2. 60 คน
3. 65 คน
4. 70 คน

เจาะแนวข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่เท่าใด
 1. ฉบับที่ 19
 2. ฉบับที่ 20
 3. ฉบับที่ 21
 4. ฉบับที่ 22
2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีผลบังคับตั้งแต่วันที่เท่าใดเป็นต้นไป
 1. วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2560
 2. วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2560
 3. วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560
 4. วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2560
3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีกี่หมวด กี่มาตรา
 1. 16 หมวด 279 มาตรา
 2. 16 หมวด 289 มาตรา
 3. 17 หมวด 279 มาตรา
 4. 17 หมวด 289 มาตรา
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ระบุไว้ “อำนาจอธิปไตย” เป็นของใคร
 1. รัฐสภา
 2. พระมหากษัตริย์
 3. ศาลรัฐธรรมนูญ
 4. ปวงชนชาวไทย
5. พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจผ่านทางใด
 1. รัฐสภา
 2. คณะรัฐมนตรี
 3. ศาล
 4. ถูกทุกข้อ

เฉลยเจาะแนวข้อสอบ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	2	9	1	17	2	25	3	33	2
2	3	10	4	18	3	26	3	34	4
3	1	11	3	19	1	27	2	35	4
4	4	12	3	20	3	28	2	36	4
5	4	13	1	21	2	29	3	37	3
6	2	14	1	22	4	30	2	38	1
7	1	15	3	23	1	31	4	39	4
8	3	16	1	24	2	32	3	40	3

1. เฉลยข้อ 2. ฉบับที่ 20
เหตุผล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 20
2. เฉลยข้อ 3. วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560
เหตุผล วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560
3. เฉลยข้อ 1. 16 หมวด 279 มาตรา
เหตุผล 16 หมวด 279 มาตรา
4. เฉลยข้อ 4. ปวงชนชาวไทย
เหตุผล อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
5. เฉลยข้อ 4. ถูกทุกข้อ
เหตุผล ดูคำอธิบายข้อ 4 ประกอบ
6. เฉลยข้อ 2. ไม่เกิน 18 คน
เหตุผล พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรีคนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี
7. เฉลยข้อ 1. ประธานรัฐสภา
เหตุผล ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรีหรือให้ประธานองคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

มิให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการอื่นในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภานั้น

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวง

แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

1. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ให้ไว้ ณ วันใด
 1. วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2551
 2. วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551
 3. วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2551
 4. วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2551

2. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 2. วันพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 3. วันพ้นกำหนด 120 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 4. วันพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. ใครเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
 1. นายกรัฐมนตรี
 2. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 4. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

4. ใครเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
 1. พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร
 2. พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
 3. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
 4. นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

5. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นได้โดยคำแนะนำและยินยอมของใคร
 1. สภาผู้แทนราษฎร
 2. วุฒิสภา
 3. รัฐสภา
 4. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	3	6	1	11	2	16	3	21	2
2	1	7	4	12	4	17	3	22	1
3	1	8	1	13	3	18	3	23	3
4	2	9	1	14	3	19	4	24	4
5	4	10	1	15	1	20	2	25	3

1. เฉลยข้อ 3. วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2551
เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2551
2. เฉลยข้อ 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. เฉลยข้อ 1. นายกรัฐมนตรี
เหตุผล ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
4. เฉลยข้อ 2. พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
เหตุผล ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี
5. เฉลยข้อ 4. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
เหตุผล ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
6. เฉลยข้อ 1. ก.พ.
เหตุผล ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
7. เฉลยข้อ 4. ข้อ 1. และ 2. ถูก
เหตุผล ดูคำอธิบายข้อ 6 ประกอบ
8. เฉลยข้อ 1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
เหตุผล ดูคำอธิบายข้อ 6 ประกอบ
9. เฉลยข้อ 1. ก.พ.
เหตุผล ก.พ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยพนักงานราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีการปรับปรุงกระบวนการจ้างงานภาครัฐในส่วนของลูกจ้างของส่วนราชการให้มีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้กำลังคนภาครัฐและให้การปฏิบัติราชการมีความคล่องตัวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยสอดคล้องตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คณะรัฐมนตรีจึงเห็นสมควรให้มีการจ้างพนักงานราชการสำหรับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ราชการส่วนท้องถิ่น

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างพนักงานราชการ

“พนักงานราชการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

“สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาจ้างพนักงานราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือเป็นข้อห้ามในเรื่องใด ให้ถือว่าพนักงานราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือต้องห้ามเช่นเดียวกับข้าราชการหรือลูกจ้างด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่เรื่องใดที่กำหนดไว้แล้วโดยเฉพาะในระเบียบนี้หรือตามเงื่อนไขของสัญญาจ้าง หรือเป็นกรณีที่ส่วนราชการประกาศกำหนดให้พนักงานราชการประเภทใดหรือตำแหน่งในกลุ่มงานลักษณะใด ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับข้าราชการหรือลูกจ้างในบางเรื่องเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เพื่อเป็นมาตรฐานทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติก็ได้

แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
 1. วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547
 2. วันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2547
 3. วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2547
 4. วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547
2. ใครเป็นผู้รักษาการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547
 1. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 2. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
 3. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
 4. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
3. พนักงานราชการมีกี่ประเภท
 1. 2 ประเภท
 2. 3 ประเภท
 3. 4 ประเภท
 4. 5 ประเภท
4. พนักงานราชการมีกี่กลุ่มงาน
 1. 4 กลุ่มงาน
 2. 5 กลุ่มงาน
 3. 6 กลุ่มงาน
 4. 7 กลุ่มงาน
5. ข้อใด มิใช่ กลุ่มงานของตำแหน่งพนักงานราชการ
 1. กลุ่มงานชำนาญการ
 2. กลุ่มงานเทคนิค
 3. กลุ่มงานทั่วไป
 4. กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ

เฉลยแนวข้อสอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	1	5	1	9	2	13	2	17	2
2	2	6	2	10	2	14	2	18	1
3	1	7	3	11	3	15	3	19	2
4	3	8	4	12	4	16	4	20	2

1. เฉลยข้อ 1. วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547
เหตุผล ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป
2. เฉลยข้อ 2. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
เหตุผล ให้เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรักษาการตามระเบียบนี้
3. เฉลยข้อ 1. 2 ประเภท
เหตุผล พนักงานราชการมี 2 ประเภท ดังต่อไปนี้
(1) พนักงานราชการทั่วไป ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเป็นงานประจำทั่วไปของส่วนราชการในด้านงานบริการ งานเทคนิค งานบริหารทั่วไป งานวิชาชีพเฉพาะหรืองานเชี่ยวชาญเฉพาะ
(2) พนักงานราชการพิเศษ ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะที่ต้องใช้ความรู้หรือความเชี่ยวชาญสูงมากเป็นพิเศษเพื่อปฏิบัติงานในเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นเฉพาะเรื่องของส่วนราชการ หรือมีความจำเป็นต้องใช้บุคคลในลักษณะดังกล่าว
4. เฉลยข้อ 3. 6 กลุ่มงาน
เหตุผล ในการกำหนดตำแหน่งของพนักงานราชการ ให้กำหนดตำแหน่งโดยจำแนกเป็นกลุ่มงานตามลักษณะงานและผลผลิตของงาน ดังต่อไปนี้
(1) กลุ่มงานบริการ
(2) กลุ่มงานเทคนิค
(3) กลุ่มงานบริหารทั่วไป
(4) กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ
(5) กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ
(6) กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ
5. เฉลยข้อ 1. กลุ่มงานชำนาญการ
เหตุผล ดูคำอธิบายข้อ 4. ประกอบ

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๙๔

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ธำนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา
พระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนว่าที่ยศนั้น ๆ และพล
ทหารประจำการ

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพล
เรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
การเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจ ตาม

แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494

1. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ให้ไว้ ณ เมื่อใด
 1. วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2494
 2. วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2494
 3. วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2494
 4. วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2494
2. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 2. วันพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 3. วันพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
 4. วันพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. ใครเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494
 1. นายกรัฐมนตรี
 2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
4. ใครมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494
 1. นายกรัฐมนตรี
 2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
5. ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังข้อใด
 1. เหตุทุพพลภาพ
 2. เหตุสูงอายุ
 3. เหตุรับราชการนาน
 4. ถูกทุกข้อ

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือที่เรียกกันเป็นภาษาสามัญว่า **ตรา** คือ สิ่งที่เป็นเครื่องหมายแสดงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบ เป็นของพระมหากษัตริย์ทรงสร้างขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการ ประเทศชาติ ศาสนา ประชาชน หรือส่วนพระองค์ นอกจากนั้น ยังหมายความรวมถึงเหรียญที่ระลึกที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปัจจุบัน เป็นเครื่องหมายประดับเสื้อซึ่งนิยมกันทั่วไป แม้ประเทศซึ่งไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขก็นิยมใช้ โดยถือว่าเป็นสิ่งส่งเสริมเกียรติของบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นต่อส่วนรวมให้เป็นแบบอย่างที่ดีควรยึดถือ มิใช่เป็นเครื่องหมายแบ่งแยกชนชั้นแต่อย่างใด

กำเนิดเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในยุโรป

การแสดงความสำคัญของบุคคลในแต่ละประเทศมีลักษณะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา เช่น ชาวตะวันออกจะแสดงความสำคัญของบุคคลจากเครื่องใช้ส่วนตัว อาวุธและพาหนะ แต่ชาวยุโรปจะแสดงความสำคัญที่เสื้อ ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากการแต่งกายของอัศวินที่ต้องสวมเสื้อเกราะที่ทำด้วยโลหะทั้งตัว รวมถึงใบหน้าและศีรษะ จึงไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นผู้ใด ดังนั้น อัศวินจึงนิยมใส่เสื้อกั๊กปักตราประจำตระกูลหรือสัญลักษณ์ประจำตัว

เมื่อสงครามครูเสดเกิดขึ้นครั้งแรก พ.ศ. ๑๖๓๘ (ค.ศ. ๑๐๙๕) ชาวคริสต์แย่งชิงดินแดนปาเลสไตน์ที่ถือว่าเป็นถิ่นกำเนิดของพระเยซู ให้รอดพ้นจากการครอบครองของชาวมุสลิม บรรดากษัตริย์และผู้มีศักดิ์ทั้งหลายในยุโรป ได้พากันรับอาสาไปเป็นทหารครูเสดกันหลายประเทศ ซึ่งแต่ละคณะมีเครื่องหมายของตนเองแตกต่างกัน พระสันตะปาปาจึงคิดทำเครื่องหมายให้แก่บรรดาอัศวินนักรบผู้มีความกล้าหาญเหล่านั้น ด้วยการใส่สัญลักษณ์เครื่องหมาย “กางเขน” เพื่อแสดงถึงความเป็นพวก ฝ่าย หรือคณะเดียวกัน ให้ปรากฏการเกิดสงครามนั้นนับเป็นครั้งแรกที่ทหารได้ทำงานร่วมกับพระ พวกอัศวินเลื่อมใสในการทำงานของพระ ซึ่งนอกจากปฏิบัติตนทางศาสนาแล้ว ยังอุทิศตนทำประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น สงเคราะห์ผู้เจ็บป่วย ดังนั้น ยามว่างจากการรบพวกอัศวินจึงเข้าไปช่วยพระทำงานด้านสังคมสงเคราะห์

พระในสมัยนั้นแบ่งคณะไปตามความนิยมในการถือศีลและพันธกรณีต่อสังคม ต่างเรียกชื่อคณะของตนตามชื่อนักบุญที่คณะเลื่อมใส และเรียกคณะของตนว่า “Order” บางสมรภูมิที่ตั้งของหน่วยทหารมีได้ อยู่ใกล้กับวัด แต่พวกอัศวินยังประสงค์จะทำงานสังคมสงเคราะห์โดยลำพัง จึงตั้งคณะทำงานเรียกว่า Order

ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานพนักงานราชการและลูกจ้างประจำ

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงาน ก.พ. ได้เริ่มทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจ้างงานระบบใหม่ในภาครัฐ เพื่อพัฒนาระบบการจ้างงานที่เปลี่ยนแปลงจากการที่ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ไปสู่ระบบที่ภาครัฐดำเนินการเฉพาะที่จำเป็น มีข้าราชการปฏิบัติงานในการกิจหลัก แต่ในส่วนของการกิจรองหรือภารกิจสนับสนุน อาจจ้างบุคคลหรือนิติบุคคลภายนอกมาช่วยปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของข้าราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ซึ่งเป็นแผนการปรับเปลี่ยนระบบราชการไปสู่การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีองค์กรขนาดเล็ก กะทัดรัด และมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้การจ้างงานในภาครัฐมีรูปแบบที่หลากหลายตามลักษณะงานและภารกิจ และมีหลักเกณฑ์ วิธีการที่ยืดหยุ่น นอกเหนือจากการจ้างข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว โดยในช่วงเวลาเดียวกัน สำนักงานประมาณได้อยู่ระหว่างการวางระบบลูกจ้างสัญญาจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนลูกจ้างประจำ ซึ่งการวางระบบลูกจ้างสัญญาจ้างดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาข้างต้นของสำนักงาน ก.พ. ที่มี “ระบบสัญญาจ้าง” เป็นกลไกรองรับ

ต่อมาภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดตำแหน่งลูกจ้างประจำของส่วนราชการได้ถูกถ่ายโอนมาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้นำเรื่องระบบลูกจ้างสัญญาจ้างมาดำเนินการต่อ โดยได้เปลี่ยนชื่อ “ลูกจ้างสัญญาจ้าง” เป็น “พนักงานราชการ” และวางระบบบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่เรื่องการกำหนดลักษณะงาน ตำแหน่ง และกรอบอัตราค่าจ้าง การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ การสรรหาและเลือกสรร และการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการสำคัญ คือ หลักสมรรถนะ (Competency Based) หลักผลงาน (Performance Based) และหลักคุณธรรม (Merit Based) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ นอกจากนี้ ยังเน้นการมอบอำนาจให้ส่วนราชการสามารถบริหารจัดการระบบพนักงานราชการได้เองเป็นส่วนใหญ่ ภายใต้ระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่นและคล่องตัว

ความรู้เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

การบริหารทรัพยากรบุคคล

ปัจจัยสำคัญของการบริหารนั้นประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการ นั่นก็คือ มนุษย์, เงินทุน, วัสดุ อุปกรณ์ต่าง, และการบริหารจัดการ ใน 4 ประการนี้ส่วนที่มีความสำคัญที่สุดเห็นจะเป็นมนุษย์นั่นเอง เพราะนี่คือทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์มากที่สุดในการบริหารจัดการแต่ละองค์กร บุคคลที่มีศักยภาพย่อมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้องค์กรพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพในคราวเดียวกันด้วย การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้องค์กรเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างไม่สะดุดใด ๆ หน้าที่ในการบริหารจัดการบุคคลนี้ถือว่าเป็นภาระกิจสำคัญอย่างยิ่งสำหรับฝ่ายทรัพยากรบุคคล ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพนั้นต่างก็มีรายละเอียดมากมายด้วยเช่นกัน

การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management : HRM) คือ กลยุทธ์ตลอดจนกระบวนการในการจัดการบุคลากรในองค์กรตามมิติต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรสามารถดำเนินการทำงานตามหน้าที่ของตนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดปัญหาให้น้อยที่สุด รวมถึงการพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อความสำเร็จขององค์กรที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

การบริหารจัดการในด้านความสามารถของบุคลากรนี้เป็นเรื่องที่ยากไม่ได้เพราะนั่นเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนขององค์กร การบริหารจัดการในส่วนของบุคคลนี้ก็ได้แก่ เรื่องทักษะการทำงาน, ประสิทธิภาพการทำงาน, ไปจนถึงเรื่องของลักษณะนิสัย หากทุกอย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับการทำงานก็จะยิ่งทำให้ทำงานได้ราบรื่นไม่เกิดปัญหาใด ๆ แล้วสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็สามารถฝึกอบรมได้เพื่อให้บุคลากรแต่ละคนพัฒนาศักยภาพของตัวเองให้สูงขึ้นได้เช่นกัน

ศัพท์ด้านสายงานบริหารทรัพยากรบุคคลที่ควรรู้

HRM - Human Resource Management = การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

การบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้พนักงานเกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และองค์กรมีศักยภาพ

HRP - Human Resource Planning = การวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์

การวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดวิธีการจัดการและฝึกอบรมต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการวางแผนด้านกำลังคนให้เหมาะสมกับการทำงานในแต่ละแผนอีกด้วย

HRD – Human Resource Development = การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ตั้งแต่เรื่องทักษะในการทำงาน, องค์กรความรู้ที่จำเป็น, ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนทำให้การทำงานดีขึ้นและองค์กรเพิ่มศักยภาพได้มากยิ่งขึ้น

ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การเพื่อยกระดับคุณภาพระบบราชการไทยให้มีศักยภาพและขีดความสามารถเทียบเท่าระดับสากล โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการประเมินองค์การด้วยตนเอง ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ ทั้ง การนำองค์การ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการและผลลัพธ์การดำเนินการ

ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาระบบราชการมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขประชาชน ดังนั้นระบบราชการจำเป็นต้องมีการปรับปรุงตนเองอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง มีขีดสมรรถนะสูง มีวิสัยทัศน์และความรับผิดชอบต่อสังคมให้ความสำคัญกับประชาชน ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ข้าราชการพัฒนาตนเอง มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องวางแผนและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศ และทำงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาและวงจรคุณภาพการบริการภาครัฐ

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ คือ

1. เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยสู่ระดับมาตรฐานสากล
3. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินตนเอง และเป็นบรรทัดฐานการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานภายใน

การนำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้ในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการไทย (ก.พ.ร.) ได้เริ่มศึกษาเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 โดยนำหลักเกณฑ์และแนวคิดตามรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNQA) และรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award - TQA) มาปรับให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ และการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ความหมายและรูปแบบของการทุจริต

การทุจริต หรือในภาษาอังกฤษ คอรัปชัน (Corruption) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Corruption เป็นคำที่รู้จักดี แต่การให้ความหมายหรือนิยามขอบข่ายของคำนี้มีหลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานและพื้นฐานทางด้านสังคม ตลอดจนศีลธรรมทางการเมืองหรือเศรษฐศาสตร์ ความหมายของคำว่า การทุจริต หรือที่คนไทยชอบกล่าวร่วมกันว่า การทุจริตคอรัปชัน (Corruption) มีการให้ความหมายไว้มากมายหลายความหมายดังนี้

(๑) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ความหมายเช่นเดียวกันว่า “ประพฤติชั่วคดโกงไม่ซื่อตรง”

(๒) ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑(๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๔ ดังนี้ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตำแหน่งหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งเหื่อนหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่วนคำในภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ทุจริต” คือคำว่า “คอรัปชัน” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก หมายถึง “การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่บุคคลใด บุคคลหนึ่งซึ่งประชาชนไว้วางใจกระทำต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยการรับหรือยอมรับประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

(๔) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๓ ว่า

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

เจาะแนวข้อสอบ พนักงานทรัพยากรบุคคล

1. “การรับบุคคลที่ไม่ได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญด้วยวิธีการสอบแข่งขันหรือคัดเลือก โดยเป็นการทำให้มีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือน” หมายถึงข้อใด

1. บรรจุ
2. แต่งตั้ง
3. ย้าย
4. โอน

2. “เป็นการสั่งให้ข้าราชการมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบงานในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และมีสิทธิที่จะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง” หมายถึงข้อใด

1. บรรจุ
2. แต่งตั้ง
3. ย้าย
4. โอน

3. “การแต่งตั้งข้าราชการ พลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ซึ่งจะเป็นตำแหน่งประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกันก็ได้” หมายถึงข้อใด

1. บรรจุ
2. แต่งตั้ง
3. ย้าย
4. โอน

4. “การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงหรือกรมหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งในกระทรวงหรือกรมอื่น ซึ่งจะเป็นตำแหน่งประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกันก็ได้” หมายถึงข้อใด

1. บรรจุ
2. แต่งตั้ง
3. ย้าย
4. โอน

107. ข้อใด ไม่ใช่ Core Values

1. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์
2. ความรับผิดชอบต่อองค์กรและสังคม
3. การมุ่งเน้นอนาคต
4. การจัดการเพื่อนวัตกรรม

108. ข้อใดเรียงลำดับ PMQA Model ได้ถูกต้อง

1. การนำองค์กร, การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์, การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย, การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, การจัดการกระบวนการ, การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้, ผลลัพธ์การดำเนินการ
2. การนำองค์กร, การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์, การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย, การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้, การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, การจัดการกระบวนการ, ผลลัพธ์การดำเนินการ
3. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์, การนำองค์กร, การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย, การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้, การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, การจัดการกระบวนการ, ผลลัพธ์การดำเนินการ
4. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์, การนำองค์กร, การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย, การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, การจัดการกระบวนการ, การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้, ผลลัพธ์การดำเนินการ

109. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตามข้อใด

1. เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยสู่ระดับมาตรฐานสากล
3. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินตนเอง และเป็นบรรทัดฐานการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานภายใน
4. ถูกทุกข้อ